

Kupr.
E-82

EŞIMBEKOV C

AŞYM MENEN SATQYN

QBRQJbZMAMBAS 1940

AŞYM MENEN SATQYN

(1916-çölqь baldar turmuşunan)

Ташкент, 2 февраля на матрискном фронте
от командир в республиканская являясь 14 пере-
определенная безымянная.

**ХТЯСЯЧНЫЙ ОТРЯД
ИНЧЕСКИХ СПЕЦИАЛИСТОВ**

(ТАСС). В сызлет матежникам одновременно с
ини на уни- 50 тысячами солдат, отправлен-
а, что тер- ких Италей. Первая группа отряда
отправлено в 120 человек была отправлена на
всю посяно- берлина 24 января с английскими
ду, это пер- возала. С тех пор каждые 2-3
всех техни- ин, по тем же сведениям, отправлен-
оржания по- ются следующие группы.

**ПРЕСЫ ГЛУБОКО УДОВЛЕТВОРНЫ
ИХНОСТЮ ПРАВИТЕЛЬСТВА**

1981.

ТАСС) и Юности победоносного окончание

Казахстан
Чиркент
Актюба
Далакент
Караганда
Актюба
Далакент
Казахстан

промы
наз
3 фе
(проценты вын

REDAKTORDON

Qығыз respublikasынын emgegi singen artisti çoi. Qasymaaly Eşim bekovdun мына буи qолуңардағы emgegi kerkem adanijet maidanındaғы birinci adym. Kerkem adanijattaғы çaqşы wajumdarды „çaqşы eken“ деп oquucularды ygytpe oturuunun dele kep ordu çoq bolso daғы bir eki ooz soz aytunuu maaqul tapym.

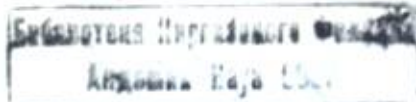
Birinci çazyıqan emgek bolqonduqtan bir qur kemcilikteri bar. Baş kemcilik dep 1916-çyıdaғы Qығыз elinin keterylysynyn сықырна qandaj sajasы çana ekonomikalыq sewepter bolqonu çenynde sez bolqon emes. Bul kemcilik avtordun 16-çyıdaғы keterylystyn natıçasyn qana kergozem degeninen kelip сыquuqa tijis. Мына wajaqnan alyp kelip qeraganda avtor aıdına qoıqon maqsatına sezsyz çetisken. 16-çyl oqujasы menen Oktjaar revoliutsijasynyn ortosundaғы bir az mezgildin icinde Qығыз elinin wazыnan etkergen qaraan kyndy—bul „Aşym menen Satqyn“ degen çoi. Eşimbekovdun сыqarmasында oquucu elestele alai.

Sezy tyşynyktyy, eldin tilli menen çazyıqan. Sjuzet çaqыnan oquja birinin arыnan airi tizmekteip madanijattuu qurıqan. Oqujalar quruluş çaqыnan da soz çaqыnan da qalyң oquucularqa taasirlyy bolup, bul сыqarma syjdynçalyylykke ee woloruna isenem.

4/1 39 - çyl.

А. А. А.

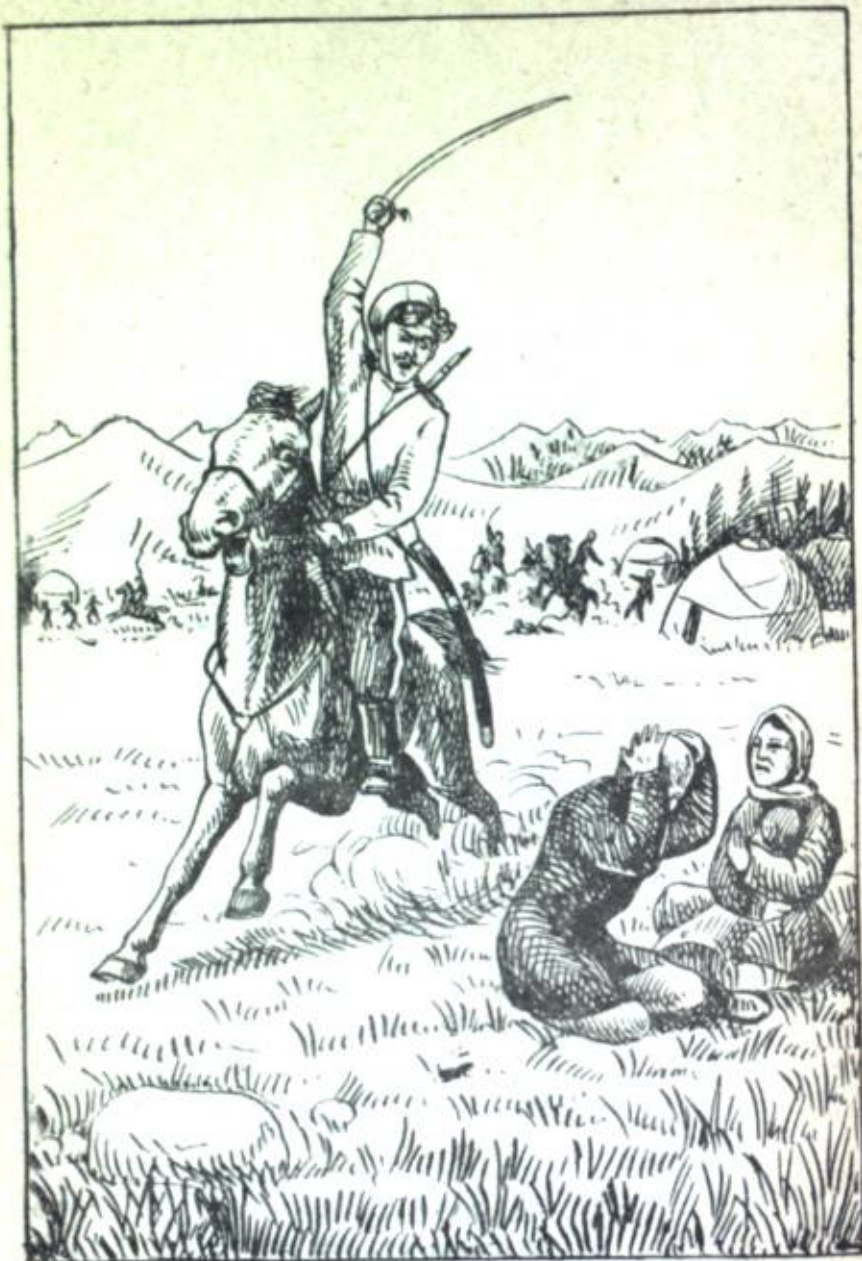
6831.

I BÖLYM

Acqalyq wasqan ajavaı,
Aısqar, megdop basalwaj,
On aıtynсы çыında,
Turmuş bolqon usundaj.
Al kynderdy silerge,
Men aıtajyn çaqıwaj:
Çaq orduna qan aqыр,
Çazyqsyz elgen ecender.
Çamandıqtы al çыlda
Tartqan çalaң kedejler.

Acық сықыр arwaşыр,
Tap menen tap qarmaşыр.
Qan sorqon manap woluştar,
Amaldы qoıqo qarmaşыр.
Qalyң eldi çeldetke
Qыrdыqtan mintip aldaşыр.
Qolunda tyrdyy çaraqtar,
Qoqtularqa qamaşqan.
Qol icinde agenti
Qorsoqtan woluş manaptar.
Opsuz qыыр kedejdi
Oratıqtar qызы qan aqqan.
Çet beti bolqon qызы qan,
Çeldeti şum quzqundar.
Çerden, suudan açырар,
Çesir çetim cuburqtan.
Qыtajdy kezdeј bet alyp,
Çeteleşti qurqurlar.
Qыqыjat manap woluştar,
Bjlatыр kedeј dыqandы,
Qan aqыzdы doңuzdar,

Գեղաշէն զօրսուս երերն
 Չիյն յասգոն գայտի չար.
 Աջսսսն յառնի գոգ յասի
 Ահար տալան գազալի,
 Այլասի կետի գալն էլ.
 Ահի շատոն սանալի,
 Առատն յառնի,
 Անքան չի յասի.
 Անքան յոլս գալայման.¹
 Առտ տարտի ճալայի,
 Թիկետի արճի կեճի,
 Թիկետի գայտի չար.
 Ալ շիճարն չոտոտո.
 Շաշտոն կիտի րոտո.
 Շարն մենն շարնի,
 Էկի շարտ գաշնի.
 Օտարն էստ ճիւտի,
 Օտ չի յալի ճիւտի.
 Էկի ճիւտ արիլի
 Շիւրիկոն տալի յասի.
 Անքն ալի սանալի,
 Ալի յալ յալայի,
 Չիտալի արն յի յիտար
 Չիտա կեճի յալայի.
 Անքն արն չի յասի,
 Ոտն սարն յալայի,
 Չիտալի սարն ալի,
 Թիկետի յոլս յառնի.
 Դարման չի յիկի յալայի
 Առտ տարտ յալայի.
 Օգ տարն յալայի,
 Ալիտալի յոլս յալայի.
 Չի յիտար յիտար.
 Կեճիլի ալի յալայի.
 Ալ շիճարն ալի,
 Չիտարն յալայի,
 Էրալի յալայի.
 Էրալի յալայի.²

¹ Գալայման — Էլ ճիւտ մանի.

² Կարն—ճիւտ յալայի մանի յալայի.

Attaj sьjlap taptaqan
Tajaqtь at orduna.
Tentigen kedej qarьptar,
Çyk keteryp çonuna,
Ileelep bizdin qajran el
Kele alvaj çurdy oçuna.
Korynyp turat çarmasь,
Ketken eldin ajlasь.
Erteli kec ickeni
Kynçarapьn çarmasь.
Qьgььp çatat acqadan,
Artьqca qьjьn qarđь asь.
Acqalyqtan anь icip,
Eldin көvy aq şişik.
Bajlar volso qursaq toq,
Çaj varaqat at minip,
Qadimkidej calqalar,
Өkymyn turat çyrgyzyр.
Qaşqarqda varьp urunyp,
Qajta keldik cuburyp.
Qajran tamđьn vaarьsь,
Qalvaj tegiz vuzulup,
Qalьььnan bizdin çer,
Qalqan eken vuzulup,
Al muңdarqda orolqon,
Azar tartьp соңојојон.
Aşьm, Satqьn çaş çetim
Ata, enesiz torolqon.
Aзыr valdar silerge
Ajtьp verem oçondon:
Çaqşь volot turvajьь,
Tuulup өskөн çer degen,
Çavьrқар çөө çьlaңac
Biz da keldik el menen.
Terip kelet ata, ene
El terip çyrgөн termeden.
Adaldan çoq ecteme
Bir yjđө veş vaş kişiviz.
Eçeviz uluu соңугаақ,
Çetide Satqьn iniviz.

Er eterge neme çoq.
Tentigendin biriviz.
Bir ene, bir atadan,
Eki erkek, bir qьz—ycөөvyz.
Atavьz çarđь volqon son,
Tьң emespiz çyđөөvyz.
Tamaq ycyn çьnajlaq,
Byçyгөp curқар çyгөvyz.

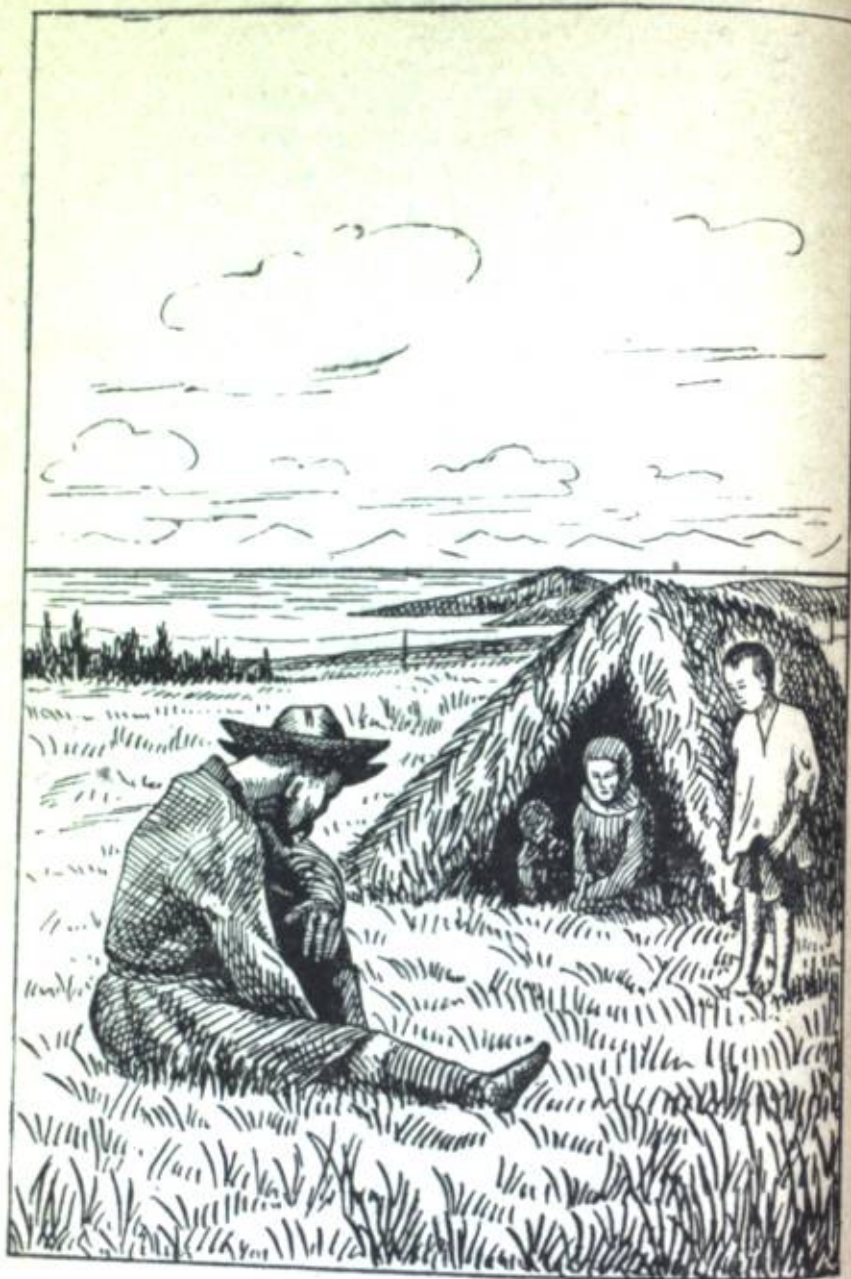
Işteşke çetpejt alьььz,
Kicinевiz vaarьььz.
Evi çoq çarqaraq quur ton,
Kijeviz anь çajь, qьş.
Çoq volqon soң teşency,
Tynkysyn volot çavuuвuz.
Yjuвuz сөр alacьq,
Tuş-tuşunyn vaarь asьq.
Ata, ene ketet termeler,
Kynymdyk oоqat qaraşьp,
Tьrmalamьş volovuz,
Turmuş menen qarмаşьp.

Terip kelet ata ene,
Alьstan varьp termeni.
Ooqattuular qajььp
Bir sьnьq nan vervedi.
Çelkeden varьp quu turmuş,
Çetiştirvej termedi.

Tuuqanьььz Mamьrvaј
Ooqatь var bir dalaj.
Çolctroj quur yjynө,
Aldaqь qojdu qaravaј.

Eneviz voldu ooruqсан,
Atavьz qarь çalqьz çan.
Bir tavaq dan tьrmalap
Terip kelet alьstan,
Ter qurqatraj vul turmuş—
Temseletip qarьşqan.

Çөө vasьp çyгyp atamđьn.
Eki vutu çoorudu,
Aldьrvaј kenep quvalap,
Termeni daqь qorudu.

Асқалықтың устыне,
Анан көрдык ооруну.

Қыроо волур ҫег веті,
Сууқ вольду бір ҫақтап.
Қурсақ тојур ҫыльвај,
Төмөндөдү биздин а.
Тујуққа келіп қартаһьр,
Тумсуқты ведем қураһан ҫан.

Азартуу турмуш тердetti,
Асқалық алды бар ести.
Ајыдаш бирге отураһан.
Ваарь ҫақыр емесрі.
Балдар аман қалһын деп
Ата ене мьндај кенешти.

Атам ајтат вул сөзүн:

— Ер кельсе вулөм ваарьда.

Бирдемени көтөруп

ҫөнөјлу ертең ҫавьла,

ҫан ваһалы іш қыһьр

Қарақольдун ҫаарьнда,

Көтөруп ҫукты ерtesi,

ҫөнер қалды қалааһа.

ҫақһылы волур ҫан ваһсақ,

Деген биздин санаада.

Келетавьз илеелер

Ортодо тьз талаада.

Бут шилтесей кетти ҫај!

ҫолшо қондуқ ҫете алвај,

Керели кеcke ҫөө сувар,

Бирдеме иcip es алвај.

Қол ҫыһтар қуурај ҫоқ,

ҫајһьз вольду қоншоң ҫај,

Қајнатьр иcreј бир деме.

Кетир қалды алһььз.

ҫер тојур ҫылуу ҫатуаһа,

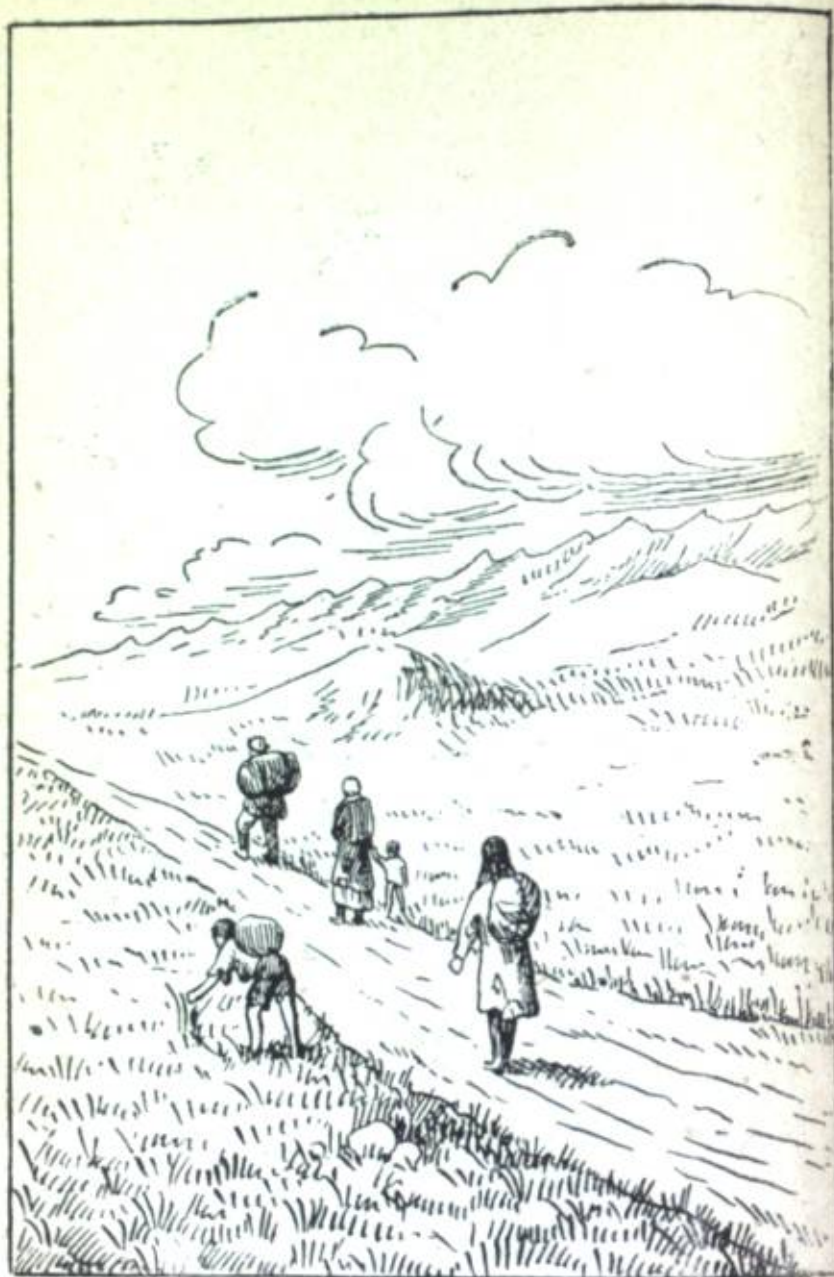
Бизде ҫоқ дајар данһььз.

Ерtenki војдон паар алвај.

Буральр асқа ваарьһьз.

Кузундөгу воz қыроо,

Сууқ турат ьрқыар.

Ijirip vizdi çatqırdı,
Çorqolotup sımсылar.
Acqalıqtan ic ısr
Alek qılat tızıldar.

Adaştırat turvajıvı,
Acqarqa suuq qoşulsa,
Azarqa salır çorculuq,
Bolot eken ojunca,
İmerilet ata ene
Ecteme çoq qolunda.

Çalmalavaj viz kecke,
Çatır qaldıq al çerge,
Çavıtmız boldu çılıular,
Qam qılqansır ata, ene.
Qatırğavaj çatıuqta,
Qursaqta çoq ecteme.

И В О Л Ы М

Саң сьтє қыір ерtesi,
Қайнатір іctік ысық суу.
Nan emes tatım tuzu çoq,
Qarandaj uurttar viz quru.

Qыjnalttı mintip acqalıq,
Baarьvız arьq qarçalır,
Şaarqa çetsek eken dep,
Ertesi vastьq sandalır.

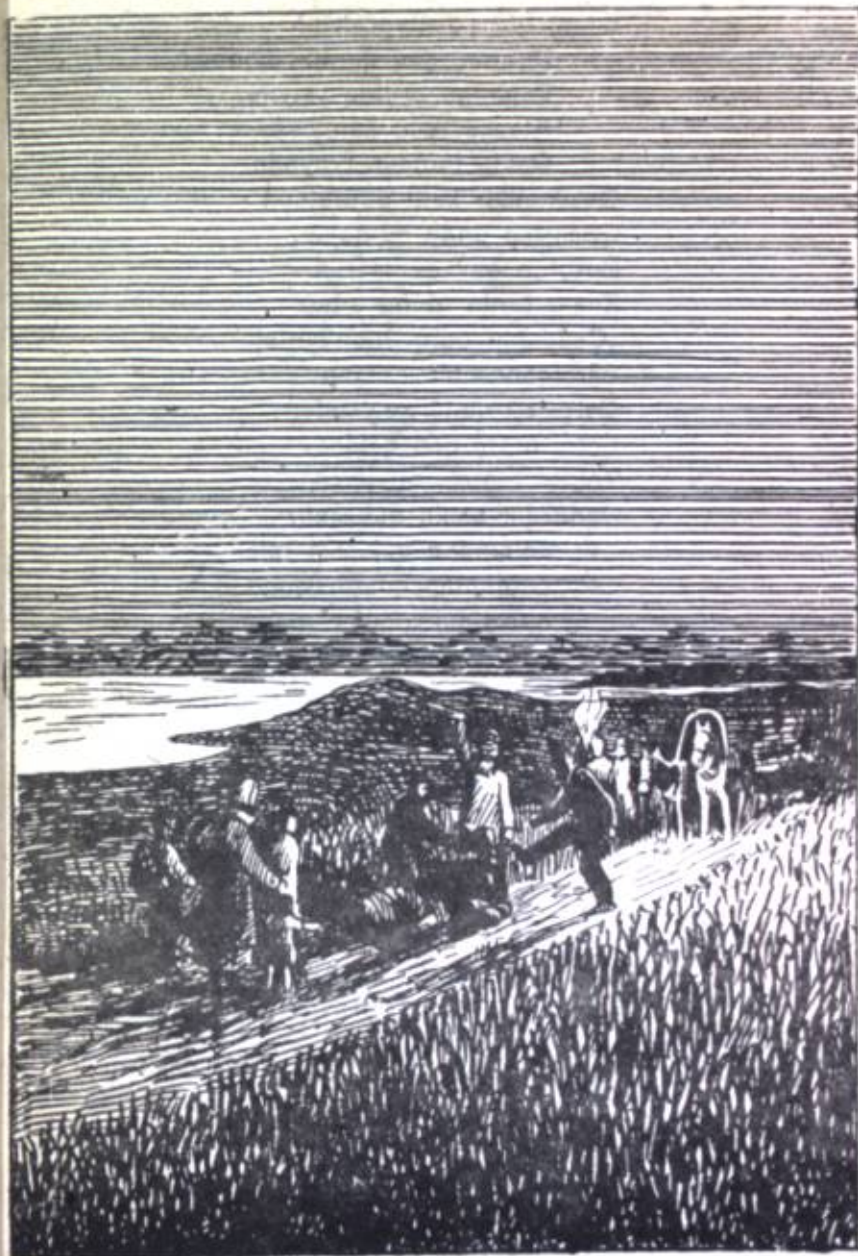
Şaj ketti көз сьтєрар,
Keletavız qьvьrар,
Ajaq vaşь көгynvөј,
Kuzgy talaa зьтєrajt.

Qursaқ acьr şaj ketip,
braaq qıldь aranь,
Kөгynur ele turqansьjt.
Qaraqoldun qaraanь.

Ujasьna kirgeni
Kyn varatat qыqıldar.
Kөz sacьrajt ot çaqьr
Bırdeme icir çьlьnsaq.

Çaqьndadıq ileeler;
Qalaanьn berki cetine.

Qarystan cыqыр atava,
 Şaj kelbej qaldь bekyuge.
 Mas volqon qulaq orustar,
 Bolqosoq segiz, toquz var,
 Tyşe qalьr atamdь,
 Terkiler qaldь doquzdar.
 Avakeler cыgьldar
 Çalьnavьz dojsoq der,
 Çan talaşьr atakem,
 Qacьr cыret vөksөndөp,
 Qojoj quur çavьlat,
 Qocujlar atam vaqьrat.
 Mojnunan qьzьl çan aqьr
 Qoş valdar der çalьnat.
 Arьqqa quur alpaqьr,
 Tişь sьndьrdь vaş çaqьr,
 Ketişti qulaq orustar,
 Çazьqsьz mintip çan çajьr.
 Tegerekter atamdь,
 Curuldar ьjlar çatavьz.
 Kyrsyldөp ontojt syjlewөj.
 Kөzyn acraj atavьz.
 Tarsacь şumdar kynөesyn.
 Araq soqot cыrөгyn.
 Qьzьl çanqа vojolur,
 Taanьvajt atam vьlesyn.
 Çaşьnqansьr tьrmalar,
 Qarmaladь enemdi,
 Kөzyn acьr bir çaqar,
 Keşylur atam çan verdi.
 Qartar çajqь volbodu,
 Qarmadь velem volqolu.
 Qarçalьr civar cыrgөndө
 Çesir çetim at qondu.
 Qaqşar ьjlar çatavьz,
 Qan aqьzde çazasьz.
 Qajьlqьs volur çenөdy,
 Qaraal qьlqan atavьz.
 Өd vozogur qumsaqьr,
 Өksydyk ьjlar yn salьr.

Өлүр кеткен қузәндар,
Emne қылдық тәпсалық...
Дарман қоқ қанттик дүjnөдө,
Сарапн қартық устынө,
Атавыз асық көмыләј—
Қалды тамдын тувынде.

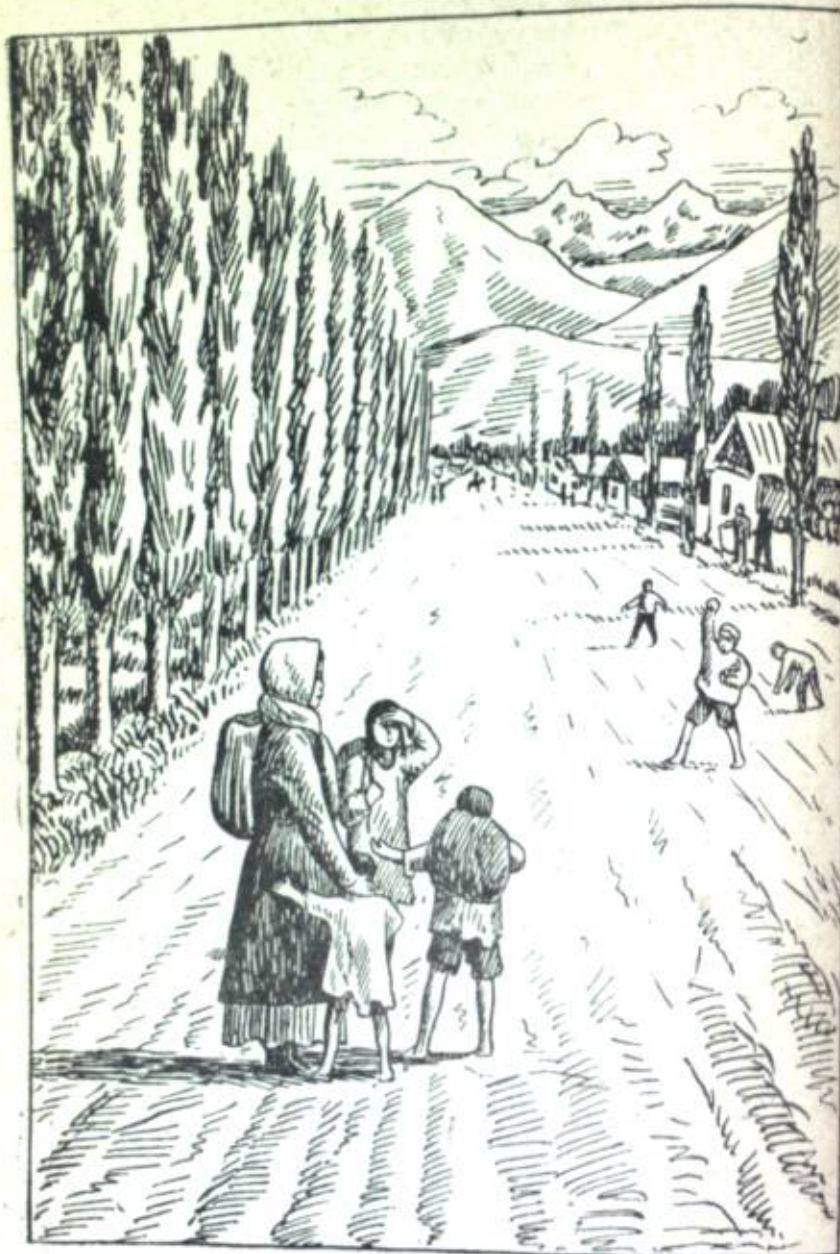
Қузәндар кетти қуаратыр,
Қувартыр өнды муһажыр,
Вузулур өну қумсарыр,
Енем турду муну ајтыр:
„Ғаадьтыр оқту мөндүрдөј
Баратқанда бир қырдьд.
Қарғалыр қайта келгенде,
Ғерди қызы қан қылды.
Кетпес тамша болдуақо,
Доһуздар сенін қылығьд.
Залымдық қылыр Nikolaj,
Зарданыр қойду ұшундај,
Көмыләј қалдық маминтир,
Көг, кериндер қуилвај,
Егер анық бар болсон
Көрсөң volo бир қудай.

Ғазьтыр қайсы elimdin,
Ғағ қары ваағын tentittiң.
Ғағ ордуна қан төгүр,
Ғатыр алыр кемирдин.
Ған асыған бар болсон,
Ғағын көр биздеј қетимдин.
Ғақырдық дајым қығөву,
Ғапығыр турмуғ кылеву?
Ғалдыратыр биздерге,
Ғазьтырсы буткөн күнөөву?
Ғавьғарар биздин қурған қан,
Ғағывај қығур өтөву?...
Ојунса болду қақырдық,
Ојду муңша vastьрдық.
Сооротур қойған бирөө қоқ,
Сарсаған соң wasьдық.
Өләеген соң қан таттуу,
Izdemek болдуқ ооқатты.

Өңер турмуғ ұсынтыр,
Үйпидөген шам қақты...“
Түн кирген соң кете алвај
Таң атьрдық отуруп,
Ајлань тақыр кетирди
Ағылвај куйт қоқулур,
Азартын муһун артыпыр,
Ғөнөдук анан соқулур.

III B O L Y M

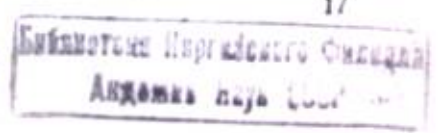
Kelatat оорур еңевиз,
Imerilip еневиз.
Iciyiz ысық wasalвај
Ileeler сувар кетевиз.
Ғаағша кирдик аталар,
Вақалы қан деп рааналар,
Асқа'ықтың ајынан,
Nan surадық қалдығар.
Аралар кирдик сетинен,
Алын ајтат енекем,
Ајланайын ел-қурттар
Асқа өлмек болду қетимдер.
Qoroонun ваағын қыдығыр,
Dargaza қақтыр сақығыр,
Үжүдө кирip акевај
Alaly dejviz қылыпыр.
Qaj бирөө берет бир deme,
Keteviz бирөө тилдесе,
Oorusu бар қуқат деп,
Qaj бирөө қујт tim ele.
Ғетсек деп сәмар келатқан.
Qalyң waqtuu Qaraqol.
Biz аталар қалдығар,
Nan surар қығгөн ғаар оқол.
Қыдығавыз қөө сувар,
Tilemci болур nan surар,
Erdialz қурғар көвөрсip
Qaruu ketip alsьғар.
Esimden кетпейт оқол қақ,
Ersinet вајлар calqalar,

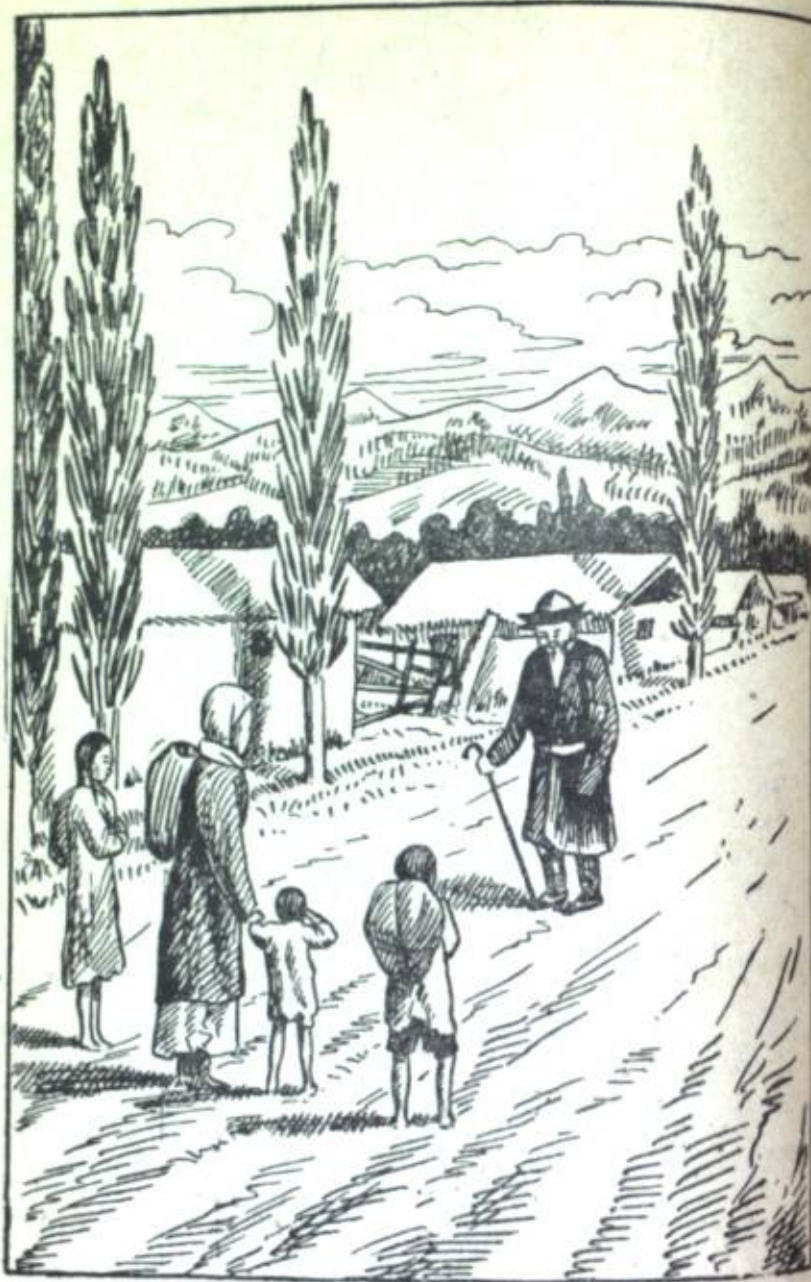

6831.

2673

Een vaş apın valdarъ,
 Tuqurup itke talatat.
 Daldıratъ asqalıq,
 Darman çoq qantır qasalıq.
 Qыlavъz erter çan aıla.
 Sьjralar çerden taş alьp.
 Taş menen valdar uruşat,
 Tamtañdaıjvъz curuldar.
 Tamaşa qыьp qıvanьp
 Ata, enesi turuşat.
 Çedi dep sьjrap çoıovuz,
 Et kək ala colosuz.
 Es oşan nasar al menen
 Entendemiş volovuz.
 Qatuu ele zaşьp vasavъz,
 Qaruu çoq qantır qasavъz.
 Qalqalar qajrat qыuucu,
 Qalqan oıyp atavъz.
 Arqasьnda bir top çyk,
 Satqьndь enem keteryp,
 Urşan taştьn qaj viri
 Çykkə tijet kyp etip
 Bastьvaj çaqşь ilgeri
 Muzdaq ter vastь ictegi.
 Bıqьrap kelip bir çaqtan
 Burdar ketet itteri.
 Alar mьşьp viz sьsqan,
 Aıyvadьq tuzaqtan.
 Urşan taştar zьrqьrap,
 Ötyp çatat qulaqtan.
 Enemden kijin men elem.
 Mendən kijin eçekem.
 Qajььp artьn bir qarar.
 Vaqььp ijdi enekem.
 Sьyldar Satqьn ekövuз,
 Qorqoloıvuz eneme.
 Urşan taşь valdarьn,
 Tijgen eken eçeme.
 Taş menen valdar çьda urdu,
 Sьpььp eçem çьqьıdь.

Соосур кетип элејир,

Балдар қажра бурулду.

Бар упу менен сьңырдь:

— Балдарым ваарь қьғылды.

Альр сьт еми мени дер...

Арваңдар енем сьлунду!...

Өлтырды дејт валамды,

Өсөр қандај арам бу.

Өрттенур кеткір мололор,

Салат вејтм ваşқа қараандь,

Соқулур балдар тоқтоду,

Үнун уқур енемдин.

Үркөрдөј волур биз ваарь

Сьлөдык ваşьн есемдин.

Сурлдашан ьзь-суу

Сьдај алвај даваşқа,

Саньваşда қороодон,

Сьрть сьдөө аваşқа.

Қолунда бар тајаць,

Шилтевејт сьрть ајаць,

Волушту бизге аваşқа,

Қороодон сьрқан вајаць.

— Емне усун урашьн,

Едирендер қубашьн,

Таş менен сьңсьр уршандај

Кунөөсү қажьсь булардын.

Рајьтсьз воорь таş,

Қоқулвацан қандарь,

Қорсондоқон доңуздуң,

Қорум волқон алдарь.

Қоқујлатрај булардан,

Қолунду тарт бар нарь.

Тун қатьр маљьн тидиві,

Туşкөндөј булар талаанцај

Тувы сирік соң қурсақ,

Туşьнсөң вола авалца.

Сөз ајтьр бир топ олуттуу,

Ал киши бизге волушту.

Таş менен қатар урцулар,

Сьдандь балдар оорутту.

Qorquştu cıdar kiryye,
Kөzdөry çetip tyryne.
Qol sala alıaj al baldar.
Qajtıştı tarap yjyne.

Tonu var eski çonunda,
Tajaş var qolunda.
Qaltandaj vasır şaşqansır.
Keldi bizdin orunqa.

Kelip turup muñajdı,
Kөrgөndөн kijin munu ajttı:
Cekedegi tamırdın
Өзыне tijgen turvajı.

Tarqandaj bolup ajlanı,
Cekesin tañır vajladı.
Aqqan qandı toqtotup,
Aqıbn taar çajladı.

Raqmat ajttıq vasıvız,
Bajaş qarqan kişige,
Kөzyp asır til syjler,
Es aldı eçem kicine.

Ajttıq icte armandı,
Atavız ölyp qalqandı,
Bajquştar dep qarja,
Tyşundy bizdin al çajdı.

Qыпноо tartır qurqan çan,
Uşundaj boldu bizdin al.
Ajlanajın qarja,
Biz qarırqa көзүң sal.

Tamaq icrej eki kyn,
Baldarın asqa quıradı.
Raqm qılsaң qarja,
Qoroqo erter turalı.
Baq kelse sizdin da
Çumuşundu qılabı.

IV BÖLÜM

Авызқаның созы:

Kempir menen qarqan cal
Kicine eki balam var.

Kedejlikke ömyrden
Tebelengen bizdin çan.
Çıлаңас eki balapan,
Qalqan elgen balamdan.
Bizde da var oşol coq,
Bolvodu bir kyn qırsaқ toq,
Siler işter ijgendej,
Artyқ vaş dınyje mende çoq.

Uşuntip turmuş talaqan
Birge çyrek qanaqan.
Ketpes tamqa bolduñqo,
Coñ emes kici baladan.
Men turqanqa vul çerge,
Uvaqıt boldu bir dalaj;
Vaar çырар yjynup,
Qalqan eken bir saraj.

Өzym çasar ылаjn
Icine yjdy qılaqamın.
Qalqans қыль kicine
Oşondo erter turamın.
Ne volso birge vololu,
Men ajavajm qoroqnu,
Een çatqan nemeni
Silerden ajaş volovu.

Turmuş beken vul daqı,
Tojşuzvadıq qırsaqtı,
Kөkөjdөн ketpes bolduñqo.
Bajlardın çansır urqanı,
Sөök şızdar zırqırar,
Qajran el ketti vırqırar.
Uşuntip turmuş ötөvy,
Bajlar çırqар viz quırar?...

Qalender boldu qalyң el,
Qandırar qaldı qajran çer,
Qanatı talır usalvaj,
Qarçaldı bizdin dalaj er.
Alvajı anı көnyige
Ante verbes ömvrge,
Kezek tijip oñolup
Çaqşылық volor tyvındө.

Bolduq dalaj çaraluu,
Ertep çandъ vaçalъ,
Çaqqъlqtan eļgencе,
Yzvеjlycy sanaanъ.

Dajъm çeves aqъnъ,
Minte verves zakonu,
Teңdik volur çьgtaçan,
Bolor turmuş aqъnъ.

Biz daçъ ojnor kylеvъyz,
Çarçьrар dooron syrеvъyz!...
Yrkеrdеj volçon şumdarđ,
Aradan ajdar syrеvъyz...

Oşentip qarъ yşkyrdy,
Unutrasvъz vul kyndy,
Çyrgyle dep qoroçqo
Sөzyn qarъ vytyrdy...

V B Ө L Y M

Qaşaa qьlър quurajdan,
Orun aldьq sarajdan.
Biz turçançja al çerge,
Aşьp ketti bir ajdan.

Kyn volso suuq çerde qar,
Keterylөjt vizdin al.
Termeler kelip çaçlavъz,
Quurajđь varъp talaadan.

Çanьn savar enekem,
Çumuş qьlat ar çerden.
Antmejince virdeme
Birөө beker vervegen.

Bir çaqtan acqa al quurp,
Qьşьnda uşur qar cuqur,
Enem vajquş çygyret
Qara çanьn qarç urur.
Quuraj volso alysta,
Suuq qatuu qar çuqa,
Beş kyn uđaa çaqqandaј,
Alalvadьq arvьta.

Өzynсө syjlөjt qovurap
Qoñşuvuz qarъ Ömyrzaq,

Bir uvaq kelip qandaј dep
Bizden ketet al surap.
Kөp volçon oorup teşөkte,
Eçem çatcu qьndьldar,
Basьlър yny bir kynu
Dem alat aran qьvьrар.

Kөzynyn çaşьn көl qьlър,
Oturat ьjlar eneviz.
Qьjьndar dartь syjlөvөj
Qalьrtьr tilden eçeviz.

Bilvedik qandaј qьlardь.
Qan qacьp өşy quvardь.
Suu çьlьtър çaşqansьp
Tytөtөvъz quurajđь.

Ucurdu turmuş yrөjdy,
Kyn qararъp tynөrdy.
Өlym cirkin saçalar,
Ajlavъz emi tyğөndy.

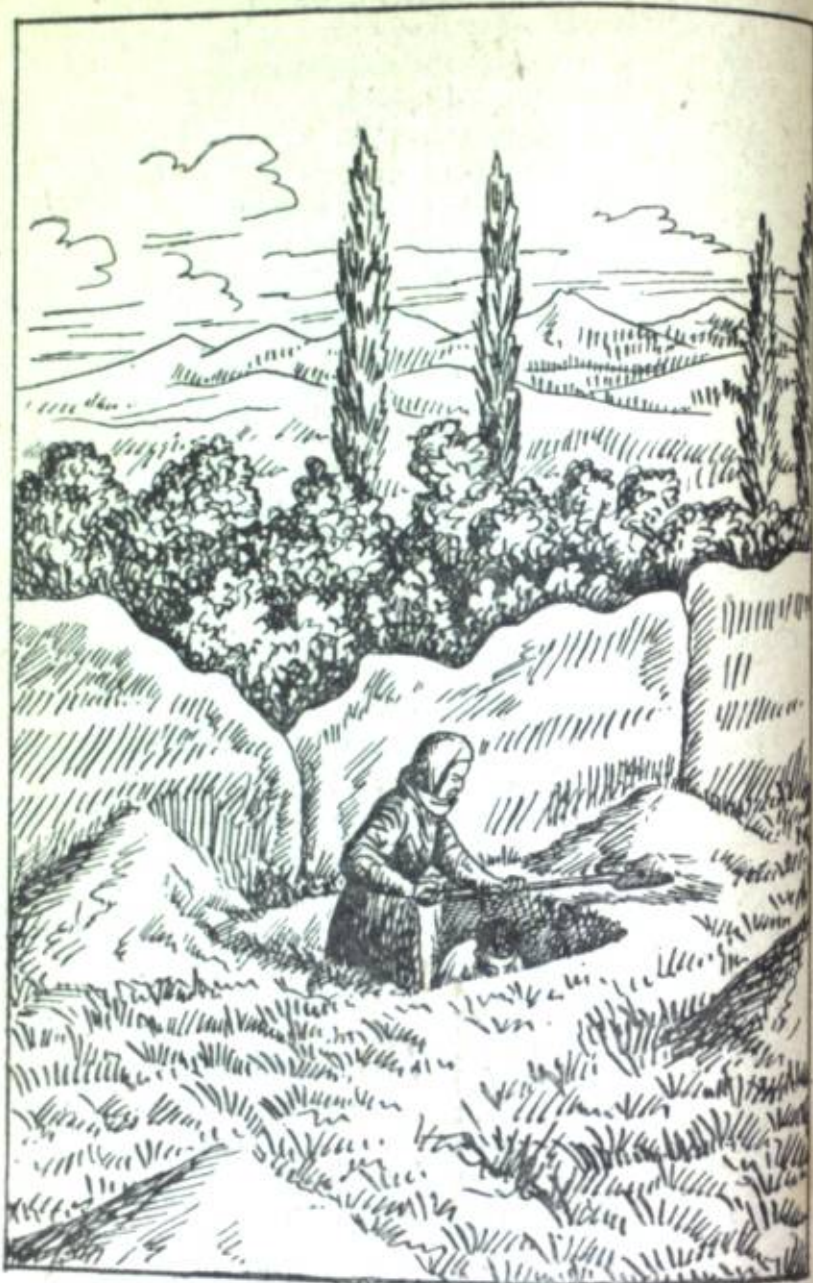
Bolvodu qanttik tьrьrғаaq
Birge turçan Ömyrzaq.
Yşydyk dep anьn da
Balдаръ çatat cьrьldar.

Oşol suuq sarajda,
Ooruçan eçem dalajçja.
Boroşo ursa tuş-tuştan,
Qьlcuuvuz еrtер çan ajla.

Qumsarъp enem oturat,
Çaşqandaј volot Ömyrzaq.
Dem cьqraj tьncьp cirenip
Eçem qaldь zьmьrар.

Eleңder Satqьn ekөөvъz.
Qarajvъz eldi çaldьrар.
Uşuntip bir kyn viz vajquş,
Eçemden qaldьq açьrар.

Bir deme qazьp cuqular,
Enem menen Ömyrzaq.
Çaman tamdьn tyvynө
Kөmyştу еrtер uјralар.
Icinen ajtър bir deme,
Bata qьldь bir kezde,

Qanteli dep Əmyrzaq,
Qajrat ajttə eneme.
— Ojlonur vatra sanaaşa
Oturanda talaada,
Əmyr versin dep tile,
Qalqan eki valana.

Qəjnacaq vizdi al turmuş,
Bajlar alər çugəndər,
Aqlı estən ajğər,
Kündən künge təməndər.

Bir çaqtan volur şamalə,
Byrkəlyr kyn qar çaadə.
Baqtən kəyn qəjratər,
Boroşo urdu qalaanə.

Uşuntir suuq çudəttə,
Aradan bir top kyn əttə.
Emi cəndar quu turmuş,
Qanatmaq voldu çyrəkty.

Qoqujlar acəq qajətər,
Qovurdu daş əvətər.
Qoroşo Əmyr avşəqə,
Kempirdən qaldə ajğər.

Əmyrdən berki zarlağən
Əzynyn 'ajtər qarəjanən.
Uşuntir Əmyr avşəqə
Başər qaldə valdağən.

bzəaar kuctər qəştəqə,
Butu qol emi muzdadə.
Munşə mundar qoşulur
Turmuş cəndar qəstadə.

Çəlvəaj antir qarşadəq,
Bir çaqtan qəjnar acqaləq.
Aqquva volur valəğər
Balrağər şişij vaştadəq.

Tarittə turmuş çeleni,
Şişik vastə deneni,
Al quvatən ketirip,
Artəqca qəjən enemdi,
Enemdin kəny valada
Balasə viz sanaada,

Tomoloq bolup qaraansız
Qalavızvı talaada.
Es boloso dyjne aj,
Bolsocu tiryy eceviz,
Teşegynen turalvaj,
Çatır qaldı eneviz.
Ajlanı taqır tappadıq
Aqıdı aldı acaqaldıq.
Alasız qalqan qalqalar
Quurajdı çaqı vaştadıq.

VI BÖLYM

Baldardıñ zarı:

Azaptuu tordo dale viz.
Aqlıqan emes ekensiz,
Kunıvyz qantet Satqınvaj,
Bizden ketse eneviz.
Qaraşar ei çoq çerinde,
Çaldırajvız viz kimge,
Çaratqan özud var bolsoñ,
Çardam qıl eki çetimge.
Turmuştun kerdük esenin,
Tart qolundu emi ölym,
Azarqa vizdi vatırvaj,
Çanıñ qoj çalıqız enemdin.
Qaraansız qalıp talaada,
Qanteviz Satqın eköovuz.
Qadırajın eneke,
Qandaj kyndy köovuz.
Ajlanajın eneke aj,
Qandaj volot vizdin çaj,
Emne degen kyn köret,
Kicine valađ Satqınvaj.
Qajda varır vatavız,
Bolsocu tiryy atavız.
Çaldırap emi eneke,
Kimge közdy sataavız.
Ölym cirkin tojsocu,
Öksetkenyn qojsocu,

Eköovuzdy vaqqandaj,
Öz aqavız bolsocu.
Övöktötür bul turmuş,
Öksör vizdi ojnodu.
Ajlanajın eçeke,
Ajtsañ volo asıq sıg.
Aldında eki çetimdi,
Aida kimge tarşırđın.

Bolsocu tın dınyje,
Qoñıvuz qarı Ömyrzaq,
Qordıqqa salvaj eneke,
Qojnuuzıa ala çat.
Çyrovız qajda qorqolop,
Çyrek kyjır voldu çoq.
Çydetrej çandı vaquuzıa,
Özünden qalqan dınyje çoq.

Çıja alvadım esimdi,
Сығмаһар qajıq bekidi
Сығартыр qajda taştajıñ
Сығартың eki çetimdi.
Çaş volvodu ilgeri,
Çансыр turmuş ijledi.
Çаным ene qaraan'kyn
Qajda qojduñ vizdi emi.

Ölgen sajin örttögen,
Öçer turmuş ekeno.
Öksөгөndy uqrađan,
Dylej qudaj ekeno.

VII BÖLYM

Enenin sozy:

Ajlanajın çetimder,
Сығрадыңар esimden,
Aman bolso çaş ömyr
Bolottoj qurcup çetiler,
Kynden kyngö tömөndөp,
Baratam ketip esimden.
Çaş kezden tartır qurđan çan
Qutulvađan tuzaqtan,

Tomoloq bolup qaraansız
Qalavızvı talaada.

Es bolvosu dyjne aj,
Bolsocu tiryy eceviz,
Teşegynen turalvaj,
Çatır qaldı eneviz.

Ajlanı taqır tarradıq
Aqıdı aldı aсqalıq.
Alasıq qıııan qalqalar
Quırajdı çatıa vaştadıq.

VI BÖLYM

Baldardın zağı:

Azartuu tordo dale viz.
Ağlıan emes ekenviz,
Kunıuyuz qantet Satqınvaj,
Bizden ketse eneviz.

Qaraşar el çoq çerinde,
Çaldırajvız viz kimge,
Çaratqan özün var volsoñ,
Çardam qıl eki çetimge.

Turmuşun kerdük esenin,
Tart qoluñdu emi ölym,
Azarqa vizdi vatıvıaj,
Çanıñ qoj çalıqız enemdin.
Qaraansız qalıp talaada,
Qanteviz Satqın eköevüz.
Qaşıajın eneke,
Qandaj kyndy körevüz.

Ajlanajın eneke aj,
Qandaj volot vizdin çaj,
Emne degen kyn köret,
Kicine valañ Satqınvaj.
Qajda vağıp vataavız,
Boisocu tiryy atavız.
Çaldırap emi eneke,
Kimge kezdy sataavız.

Ölym cirkin tojsocu,
Öksetkenün qojsocu,

Eköevyzdy vaqqandaj,
Öz aсqavız volsocu.
Övöktötüp bul turmuş,
Ökсер vizdi ojnodu.

Ajlanajın eçeke,
Ajtsañ volo aсıq sıg.
Aldında eki çetimdi,
Aida kimge tapşırдың.

Bolsocu тыñ dınyje,
Qoñıubuz qarı Ömyrzaq,
Qorduqqa salvaj eneke,
Qojnuñuzıa ala çat.

Çyrevız qajda qoraolop,
Çyrek kyjyr voldu coq.
Çydetpej çandı vaşıuıa,
Özүñden qalqan dınyje çoq.

Çыja alvadım esimdi,
Сығмапыр qajıq bekidi
Сыпытыр qajda taştajсың,
Сығашың eki çetimdi.
Çaş volvodu ilgeri,
Çансыр turmuş ijledi.
Çаным ene qaraan'kyn
Qajda qojduñ vizdi emi.

Ölgen sajn өrttögen,
Өçer turmuş ekeno.
Öksөгөndy uırađan,
Dylej qudaj ekeno.

VII BÖLYM

Enenin sozy:

Ajlanajın çetimder,
Сығрадыңар esimden,
Aman volso çaş ömyr
Bolottoj qurcup çetiler,
Kynden kyngө төмөндөp,
Baratam ketip esimden.
Çaş kezden tartıp qurđan çan
Qutılvađan tuzaqtan,

Der uncuqraj dalajta,
Tatnıstıandaj zamanıta,
Sıjralar vizdi qarmadı,
Közyn asır alaja...

Сьқанақтар өјдөлөр,
Оң қолун җерге тәјана.
Секеден муздақ суу асәр,
Асиусу келир қувағәр.
Асылр өңу бир турар,
Сыјыңғөңдөј қуваһәр.
Қолубуздан век қармар,
Енем турду муну ајтәр:

— Екөөд сөзгө түзүңсү,
Өңүмбү менин түзүмбү!
Өлөөс қыһр өстүрүр,
Қојқон тура гүлүңдү.
Тосур алтһн ыјлавај,
Ғарқырап тижген күңүңдү.

Бөлүр сьққан турвајы,
Ел сорқон җалаң қаманды.
Езилген җордуу җағартар
Ең бир сонун җасанды.
Енен кетти арманда,
Бир сығөј оғол заманды.

Ајланајһн җетимдер,
Ал күңдү ајтәр вәрејин:

Авајлар җақсы иққула,
Алдында сөзүн енендин.
Ақырғы менин силерге
Ајтәр, кетер кереезим.

Өлөөгөн җанҗа җетимдер,
Алдыда дајра өмыр бар.
Ааламҗа сьққан атаҗы,
Алдыһаас ваатыр елиң бар.
Араңдан артық алдејлер,
Баҗа турҗан келин бар.

Ғақ ијилір мөмөлөр,
Бьһәр турҗан җеміш бар.
Ал җеміштен тигинтир,
Ғер җатрајы бардық җан.

Nurdaһәр җајра җағары
Бир сығөјбү кемпір сал.
Eldin ваатыр қуваһәр,
Erleri қыһл туу аһәр.

Qol kele atat tiginе,
Ғаһь elden қураһәр,
Syryne сьдар тура алвај,
Duşman qactь сиваһәр.

Qoluna қыһл туу алҗан,
Kөrdүһәү қыгда атаһды.
Gүldөгөн арғы җаһь елге
Qоғқун дер җатат баламды.
Kүlymsyрејt ең sonun,
Kөrcy көrktyy заманды.

Aldындаҗы voz atь,
Өzy арҗымақ салыста...
Сьҗа турҗан тыгу бар,
Uсқан қуш менен җаһьһса.
Tiginde турат көrdүһәү,
Ғьманһәр Өmyr авьһа!...

Aјланајһн қоғ җетим,
Ыјлава, күлүр васқыла!

Tigi турҗан велсени
Ыldamьraақ аһқыла!
Ғаһь zaman, җань eldi,
Ғајнар күлүр тарқыла.

Aralaһьр at minip,
Alar менен vastьrҗан.
Qaardанһәр duşmanҗа.
Qaјrattь qavat artтыrҗып.
Aјланајһн қоғ җетим,
Aman vol мыртар тарһьrdьm.

Der enekem җулунду,
Tөһөккө җајта җыһьды.
Ғазывај җатсу еки бут,
Cirenip ваһәр sunuldu.
Irmele түзүр еки көз.
Өmyrge векір җумилду!...

VIII BÖLYM

Enebiz eldy bir kynny,
 Qaldyq ылар biz tiryu,
 Soorotup qojton kişi çoq,
 Ылақан менен kyn, tyny!..
 Kezdery ötty ajla çoq,
 Çyruusy elek көңyl toq,
 Kyjpyldøj bolton biz vajquş,
 Bolobuz emi kimge doq.
 Çылаңас асқа возоруп,
 Talaada qaldyq сьғылар.
 Toqoloq çetim biz bolduq,
 Ata, eneden асьгар.
 Kijimibiz vytyn bolsocu,
 Kezikti mundun ordosu.
 Ec bolwoso dyjne aj,
 Kerilip qursaқ tojsocu.
 Kezdyn çaşь tamсылар,
 Көңyl өспөј alsьгар.
 Kөk muştum bolup uşuntip,
 Enemden qaldyq асьгар.
 Çeteleşip çaldьгар,
 Qajьсь bolduq biz anan.
 Kөcөнyn ваарьн қьдырдық,
 Eercişip ылар surap dan.
 Çoluqtuq qalyң çарақьа,
 Çaş kezden watьp sanaақьа.
 Enebiz өlyp қалқан соң,
 Basьp kettik talaақьа.
 Qurқан bel sьzdar byktöldy,
 Quvarьp өң tyktөјdy.
 Quuratьp bizdi ылатьp
 Çaş kezden qajьqь çyktöldy.
 Aşьm, Satqьn atьwьz,
 Çeti, ondo çaşьwьz.
 Qьjnalqandan biz aqarьp,
 Qьlaqьrtьp çaşьtь aarсьдық.
 Çaldьrajt асқа kijimi çoq,
 Çanьmda Satqьn wөwөгym,

Çawьrqatьp enekaj,
 Qandaj kynny төredyn.
 Kijim çoq vytyn etimde,
 Qajьlar çan çoq elimde,
 Qaқьlaqьn el çurttar,
 Qajьp qьl eki çetimgе.
 Qawaq асьp dyjne aj,
 Qacan ojnор kylewьz.
 Ata eneden асьгар.
 Tilemci bolup çyгөwьz,
 Ajlawьz ketti alsьгар,
 Acqalyqtan nan surap.
 Ata, ene eken balaақьа,
 Artьqса қарuу kyc, quwat.
 Çaş tolwodu arman çьq,
 Çaş qaldyq çetim uşuntip.
 Çan waqьaly çeçeler
 Qajьp qьl oоqat kynymdyk.
 Taj-tajлар bizdi eercitken,
 Ata, eneden adaşьtьq.
 Arman ajьp zar ылар,
 Azaptuu kynge çanaşьtьq,
 Tolqonup enem soorotqon,
 Toroltup bizdi conoјtqon.
 Tomsortup eki çetimiң,
 Tolo elekte çoқotqon.
 Ketirdi turmuş quwatьtь,
 Kezertip oоqat surattь.
 Kelweske ketip ata, ene,
 Çetimdik çetip quurattь.
 Cьmьndaj çan amanat,
 Ölwөј tiryu kim qaldь,
 Öçer turmuş uşuntip,
 Bizdi qojdu qujqalar.
 Тава alwadьq ajlaпь,
 Çiberdi „qudaj“ çemeni.
 „Bejiş“ qьlьp balaақьа,
 Bergen eken eneni.
 Ata, enesi bar baldar,
 Acta bolso көңyl toq,

Kerkyvuz bizdin ata, ene,
Kemylyp qalqan közy çoq.
Ketirdi turmuş ajlanь,
Izdetip ooqat qajdaqь.
Erteden kecke çaldьgar,
Eki köz mintip çajnadь.
Telmirip cувар çyгөvuz,
Mojun çerge salьnьp.
Çaman çendden qol sunup,
Surajvuz ooqat çalьnьp.

Çanьmda Satqьn vөvөгyт,
Eçcip çyгөt artьmdan.
Ketögyр alar darman çoq,
Ajlanajьn atьndan.
Turmuş qьсьp uşundaj,
Ata, ene ketti vurulvaj.
Çeteleşip viz qaldьq,
Adaşьp qalqan qulundaj.
Arьqtar vizden et qacьp,
Çьladajaq qar vasьp,
Cььldar ьjlar talaada,
Yjyrden qaldьq adaşьp.

Çaş kezinen qьjnalьp,
Azar tartqan çan eken.
Armanda öldy qьjnalьp,
Aqььnda atakem.
Çaş kezden vatьp sanaaqь,
Bizdin körgen kyn uşul.
Tilenip carcar çyгөndө,
Kezikti bir соң aşpuzul.¹

Kereeli kecke qьlcaqtar,
Imerilip qaradьq.
Es albastan bir tovu,
Işter çatat sarqьarьp.
Ecteme icrej ic acьp,
Kee birөө çyгөt suu taşьp.
Ecen vizdej çetimder,
Qajьt surajt cuulaşьp.

Çarqьqtaj öң qуварьp,
Çaldьgar kelip turavьz.

¹ aşpuzul—Aşqana degen söz.

Çaьvadaqan quu Kerim!
Qaravajt astь muqajьp.
ьrəьtqan sөekty talaşsaq,
Qagar turat quvarьp.
Celkejip qurьsaq demigip,
Ajavaj Kerim semirip.
Biz çyгөvuz vуçyгөp,
Talaşьp sөök kemirip.

Kynugө erte vaş salat,
Alьp kelip talqalar.
Coң qazan menen bir qььp,
Bьşьgьp alьp vut satat.
Mantuu, kesme vaarь var,
Bardьqьn Kerim vaşqarat,
Qьzmatьn qьlat aldьnda,
Taқьldar curqar ecender,
Ançьjandan atanьp,
Cььqqan „Kerim“ soodager.

Çetişrej dajьm cilençer,
Biz tartьq tyrdyy azartь,
Aşpuzuldan el kirip
Icip çatat tamaqьtь.

Biz daqь kirip oturup,
Icsek dejөiz dyjnө.
Savar Kerim quvalar,
Kırgızөejt astь yjnө.

Qaj bir kişi vooгу acьp,
Birdeme verip cььrat.
Tamaq degen qurusun,
Çeteviz ьldam zьrçьgar.
Çelkelep Kerim ьrəьtsa,
Tyşөvuz çerge cььqьgar.
Qajьt surar birdeme,
Çalmalamьş volovuz.
Çььluu çer çoq çatuuqь
Kyn vatqan çerge qonovuz.
Çaldьgar ьjlar çyгөvuz,
Çaгьlvaj vizdin mydөөvuz.

¹ Kerim soodager, oşol stolovojdun eesi.

Aşruzuldun ot çaqan,
Osoquna tynedyk,
Alek bolup qurqan çan,
Quuquntuq çer alardan.
Raqym qylyp booru asyp,
Qondurvaj Kerim suransaň.

Keckisin Satqyn eköwyz,
Kelewiz dajym cibaşyp.
Ketse eken dep Kerimdi,
Titirep kelip turawyz.

Tawylvajt ata, enewiz,
Tajaqqa wyşty denewiz.
Aşruzulu Kerimdin
Tynöwöwyz oşol kelewiz.

Yşygende bylasaq,
Eckim qarap soorotpojt.
Kerşe Kerim qubalar,
Taş menen urup çolotpojt.
Kyn wata aqca esepter,
Kerim ketet sajqalyr.
Quur tonqo oronqon,
Awşqqa qalat qajtaryp.

Saqyryp alat çapna,
Qaroolcu qara qarşja,
Osoqqo kirip wajquştar
Kirip çatyp alqyla.

— Ajlanajyn soň ata,
Biz gaazy wyt saqqa,
Qyzmatyqa çararwyz
Çetkirse qudaj sanaaqqa.
Kynuge tynep çyryly,
Turup ketip taň ata.

— Ajlanajyn çetimder,
Men daqy çagyp pendemin,
Qara çandyn ajnan,
Qalaw çan dep kelgemin.
Çatsaňar çatyp çyrgyly,
Kerim ele kerwosyn.

Kicine eki balapan.
Qutulvaj zarduu sanaadan.

Kyl oronup çan waqyp,
Bir top kyn öty aradan.
Tymalajwyz qorqolop,
Qalaw dep qurqan çan.

IX BÖLYM

Qyştan çazqa qulanyp,
Kyn çylydy uzatyp.
Eercişip Satqyn eköwyz,
Çyrowyz elden suranyp.
Aşqar çatqan qar ketip,
Qara çerdi terdetip.
Alamqqa çylyu nur çajyp,
Çarqyrady çaz kelip.
Byrkölgen qabaq asylyp,
Çandyn waagy aşqatyp.
Ooqat qyla waştady,
Byruşken dene çazylyp.
Murunqu çyttar arylyp,
Munarijanat çaqylyp.
Byr wajlady waq dagaq,
Kök tuqawa çatnylyp.
Rejili tojur qalqyn,
Çym çyrt bolup qalyrtyp.
Qubapawyz wiz daqy,
Tijgenin köyup çaryqtyn.
Ajtyr bytkys bolçolun,
Qarap tursaň eň sonun,
Memiregen bir zaman,
Kelip qonqon bir porum.
Murunqudaj nan surap,
Çyrgender çoq toptolup,
Çyrowegyn dep kereden,
Uraňandyn waagy çoq bolup.
Quurda çatcu oronup,
Bylaqan waldar sooronup,
Taň qaltyp tarqatyp,
Eldin rejili oçolup.
Ata, eneden aşqatyp,
Bylar çatqan waldar çoq.

Ijllip acqa tamdarda,
Əlyp çatqan çandar çoq.
Murunqudaj көз çaşь,
Muңqıa vatьp tögyləjt,
Tış sьndьgьp vaş çarcu.
Çeldettin vaarь kəryпwəjt.

Çaman-çuman emesin,
Çyrgən el çoq artьpьr,
Qanca icse tojwoqon
Qursaqtьn vaarь tartьpьr.

Qan tygənyр qıvayьp,
Qajьr wəg dər surayьp,
Qalenderden birəə çoq,
Çarьrtьn vaarь qıvayьp.

Çəə çyrgəndər attayьp,
Erlerdin vaarь şattayьp.

Çarьrtar çoq murunqu,
Kynəstər çatcu qaqtayьp.

Qıvayьp acьq er kylət,
Er menen birgə el kylət.
Murunqudaj çaldayьp,
Çyrgəndər çoq wуçyгəp.

Azamattьn vaarьsь,
Arьtьmaq minip çarьşьp;
Azar tartьp sandalçan,
Adaşqandar tavьşьp.

Ajqalьştь coşulur,
Ataçqı wala qoşulur.
Al kezdegi waj, manar,
Qawaq tyjdy oturur.

Çылаңajaq çылаң vaş,
Çyrgəndər çoq tentirəp,
Kyn çaraldь uşundaj,
Köz ujalтьp memirəp.
Turmuş woldu wı qandaj,
Vaarь ele kyıyp turçandaj.
Muңduunun vaarь şattayьp,
Səz əjtьşat tartьnwaj.

Yndəry şaңşьp elimdin,
Kylkysy cьşьp kelindin.

Kyndəgy qatuu səzy çoq,
Maanaşь pas Kerimdin.

Qawaşьn wyrkəp şьlqьjьp,
Ojlonur Kerim oturat.
Əzyncə syjləp kyңkylidəp,
Əmyrcə iştən qowurap,
Murunqu syrduy tyry çoq,
Burulur cьqqan yny çoq.
Ojlonot da oturat,
Kyndyzgy qonçon yky oqşor.

Ojdun tyvy uzayьp,
Oturat kəcкə qıvayьp,
Çumuşun qьşçan çarьrtar,
Qıvayьşat nurdanьp.

Eşikke turcu saçalар,
Qajьr surar açalар.
Kiriр cьşьp çyгəwyz,
Aşpuzuldu aralar.

Syjrəp cьşьp ьgьtсu,
Arasьnan qalqtьn.

Kərsə daşь uncuqraj
Qajьşьgьp Kerim qalьrtьr.

Sanaanь mingə wələwyz,
Taң qalьp Satqьn ekəəwyz.
Samsaalaq çaman tyг menen
Şattayьp acьq kyləwyz.

Dyjnə kylət çarqьrap,
Icкə şattьq artьlat.
Ezelden qajьşь cьgьmaçan,
Eldin vaarь catьrap.

Tajaq alьp qoluna,
Çəə çyrgəndər at mindi.
Mal menen birgə çatqandar,
Eeledi sonun aq yjdy.

Aralaşьp coquçqı
Aşьlda çarьp Boqu da
Aş-sarala at minip
Bastьgьp cьqtь coquçqı.

Erleri minip arьtьmaq,
Eldin vaarь çarqьldar.

Евегејсиз қуваньс,
Ezilgen kedej vatraq —
 Kındery ketip murunqu,
 Taqındь kесе қызы туу,
 Tatьnaqaj nur menen,
 Tatьысыр шаар qulrundu.
 Çajnar kylet qubanyр,
 Çajdarь sonun çany el.
 Alalamda çoq kerk menen,
 Çasaldь qajra vizdin çer.
 Tugyn kercy qalqtyn,
 Tuvy bir der çaqьrtyn,
 Tyrduy uluttun kedeji
 Qol qarmaşьp alyртыр.
Keryр turup tojobuz,
Kevyгyp taң volovuz.
Kөлökөm Satqьn ekөөvuz,
Qusaqtaşьp qojovuz...
 Çaqьrdьn vaarь çaqьrар,
 Çaşьl nurqa vөлөndy,
 Çan çьrçatьp uşundaj,
 Çany zaman төrөldy.
Ezilgen çyrse çazqanvaj,
Qanteviz anan taң qalvaj,
Qalyььn qarar vajqasaq,
Qaq ele enem ajtqandaj,
Zaman kelip uşundaj,
Zarduularqa ornodu.
Mud vasqan kempir, avьşqa,
Çasanьp qajra ondondu.
 Tөşөktөн uqtар turqandaj,
 Taң qaltььp uşundaj,
 Çaңььp dyjnө qulrunat,
 Sytкө tojton qulundaj.
Qalyьь menen qattaluu.
Qaarььp qursaқ acqanь,
Qaraaldьm Satqьn ekөөvuz,
Өtkөrdyk vaştan qancanь.
 Çoqculuq vaştan çydetty,
 Çaraluu qььp çyrekty.

Çondoşu tondu tattььp,
 Çorudaj qььp tyletty.
Qajьr surar çyrevuz,
Qaravaj aqja kylevuz.
El tyгynө qubanyр,
Qarq volqonдоj dyjnөvuz.
 Çaңь zaman çajqalyр,
 Tula vojdu eritet.
 Adam volot emi der,
 El qajььn verişet.
Çaraşьqtuu өңdөry,
Çaqьmduu sььq sözdөry.
Çanьnda turqan vizderdi,
Ajaqandaj көzdөry.
Kercylyk kylet şaqьldar,
 Kөcөdөн өtyр çatьşat.
 Kөлökөm Satqьn ekөөvuz,
 Kөz alyгvaj taңьrар.
Turalvajьz tьььrар,
Qubanyс icti ььştat.
Keryр көртyn ilevin,
Bizdin da çyrek çulqunat.
Kercylyk vasat çajdarь,
Kөtөrylyр vajraşь,
Kөp menen birge vasuuqja,
Tavalvajьz ajlanь.
 Ar көcөгө el tolup,
 Sьr ajтьşat toptoşup,
 Avajlar, vajdarь tьnşasaq,
 Boldu dejt vizge voştonduq.
Şattьq menen көcөdөн,
El cuvady ьrdaşan,
Imerildi vөлynyp,
Bizdi көryр bir adam.
 — Ajlanajьn çaş valdar,
 Ajtqan sözгө qulaq sal,
 Ata, ene, aqja, ini,
 Qaraşa turqan kimin var.
Sьmbattuu өny çajdarь,
Sьr surar bizden qalqanь.

Bolajondu Satqın eköevyz

Ajtır verdik viz daqı.

Çaj alqanvız talaadan,

Çaş kezden çyrek çanaqan.

Çal, qujrucsuz avake,

Ajrıqlan ene, atadan.

Qajır surar çaldıgar,

Çan saqtajt eki balapan.

— Kergynur turat tyryner,

Ajlanajın iniler,

Dajar tamaq, dajar yj,

Tarşırğajın çyryner,

Çarqırğadı mına-mintip,

Silerdin çarğ kynyner.

— Çan ajtraqan bul sözdy,

Өmyrdө taqır vizderge,

Ardaqtalır viz usyn,

Qandaj dajar al çerde.

Suravajt elek avake,

Bul işti toluq bilgende.

Ajlanajın avake,

Barđıqlın toluq ajtır ver,

Bajırqı munđar arılr,

Barđıqlı şat vizdin el,

Barıqtuu bolduq emne usyn,

Bizge oqşoqan çetimder,

— Ajlanajın iniler,

Tilegin tijgen qoluça —

Iş ilgeri volqon soq

Çıldızьд kelgen oduça

Emgekci çoq zardaqlan,

Bajlardın temir torunda —

Kөrtyn көrgyn ilevin,

Tyryn көр çañь dyjnөny.

Tyğөnvөs ығьs tuudurqan,

Cođ atavьz Lenin.

Qoluna vergen çajnatır,

Qor volqondun tilegin.

Aldırğaj turqan aalamqaj,

Aıqlығь İosif volşevik,

Ajdar çarğır duşmanın,

Çasadь zaman mındaj bek.

Bul zamandı өmyrgө

Bizge vergen enciler.

Inim sözgө ынансаң,

Silerge arnar yj salqan.

Tatınaqaj kijintip,

Tarvıjalap suqarqan.

Vaарь tegiz silerdej,

Ata, enesiz çaş valdar.

— Çyr avake varalı,

Bastыq emi sanaань,

Qolqo tijgen turvajы,

Qor volqondun talavь.

Qolun menen tarşırğын,

Qonuşqa vizdi çanaqlı.

Tyr menen qooz salınqan,

Tunuke menen çavıqlan,

Tyştө көrvөs sonun yj,

Dyjne kylyp çañьqlan.

Atalqan eki çaş arğыр,

Ata, eneden çaş qalıp,

Tavьлыр eriktyu zamanda

Taalajluu bolduq qarğajыр.

Tatınaqaj kijintip,

Tarşығь avam alpağыр.

Ajьqtығьр çarань,

Ketirip icten sanaань,

Oşondo eken torsojup,

Өmyrdyn eki valasь.

Ystındögy kijgeni,

Oşondo sonun çarağыр.

Uvajda çyrgөн çetimder,

Murunqu munđu taratыр.

Ojlor tarqan qandaj çan,

Ojdo çoqtun vaарь var.

Dajar tamaq, dajar yj,

Kojkaqla tөşөk salınqan.

Çetişpej çyryp çetilgen,

Barđыqlы vizdej çetimder,

Tarvijalar vaqqañ,
Tatnaqaj kelinder.

Quruşqan dene uzatır,
Qubaqan eñ qızatır,
Qursağ tojur, et tolur,
Torsondop ojnop turavız,
Ölerde ajtqan enemdin
Zamanı kelip qulaqız.

Dujnøge çaqqañ turvajıvı,
Nurdantır altın cıraqın.
Alsızdarım icsin der,
Aşızqan altın vulaqın.
Adamdın ecrøs cıraqı,
Lenin menen Stalin.

10/XI 1938-çıl.
Frunze.

Çooptuu redaktor Turushekov Ç.
Texredaktor Faxrutdinov R.

Същъйна çooptuu Çorosajev' Ç.
Çooptuu korrektor Şamakejev B.

Teryyge 13/X 39-ç. berildi. Basuuqa 13/I 40-ç. qol qojuldu. Qaçaqzдын
formatı 60X92. Bir vasma tassağa 4440 tamqa. Bardıq 3 v. L.
Qırqızgılevit № B-202. Qırqızmatbas № 20. Narjad № 0435.
Tirazı 510.

Qazan, Mislavskij 9. Tatpollgraf, 1940-ç.

Баасы 1 с. 60 т.

ПРОВЕТЕНЭ

КАСЫМАЛЫ ЕШИМБЕКОВ

АШИМ И САТКЫН

на киргизском языке

КИРГИЗСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ФРУНЗЕ 1940 КАЗАНЬ